

روان درمانی درون فرهنگی

از تحلیل روان

تا تحلیل فرهنگ

نویسنده

دکتر مروان دویری

مترجمان

دکتر فرید براتی سده

دکتر افسانه صادقی

ویراستاری: گروه علمی رشد

تهران - ۱۴۰۲

سخنی با شما مدرس محترم و دانشجوی عزیز

چندی است که شاهد کاهش شمارگان کتاب، بهویژه کتاب‌های دانشگاهی، هستیم، تکثیر و کپی‌ها و بی‌دی‌اف‌های غیرمحاذ از کتاب‌ها در محیط دانشگاه به این معرض دامن می‌زنند. شما مدرس محترم ممکن است صرفاً به خاطر کمک به دانشجویان و صرفه‌جویی در هزینه نهیه کتاب، به آنها توصیه کنید که به جای خرید کتاب، از کپی پخش‌هایی از آن استفاده کنند. شما دانشجوی عزیز ممکن است بیندیشید که با کپی از روی کتاب، هزینه‌ای کمتر برای تهیه آن پرداخت کرده‌اید (هرچند که غالباً چنین نیست). اما حاصل این اعمال خلاف قانون چیزی جز بی‌رغبتی به تلاش فرهنگی و اراثه دستاوردهای جدید در عرصه علم نیست.

با ترویج استفاده از کپی‌ها و بی‌دی‌اف‌های غیرمحاذ که بدون رضایت نویسنده و مترجم و ناشر تهیه می‌شود:

- موجب ترک فعالیت‌های علمی و فرهنگی، بی‌انگیزگی در این امور خطیر و بروز مشکلات و خسارت‌های جبران‌ناپذیر به قشر فرهنگی جامعه نشود.
- باعث ورشکستگی صنعت نشر و به دنبال آن بیکاری قشر عظیمی از کارکنان این عرصه از ناشر گرفته تا حروفچین و طراح و صحاف نشویم.
- افرادی غالباً ناگاه و به ندرت سودجو را به اعمال نامشروع و خلاف قانون تشویق نکنیم و خود آنها و خانواده‌هایشان را دچار عواقب کسی درآمد و ارتزاق از راه حرام و تعدی به حقوق دیگران نسازیم.
- بباید به آینده میهمان و فرزندان ایجاد شیم. بباید به آینده علم و دانش در کشور عزیزان که زمانی مهد علم و ادب بود بیشتر بها دهیم.

دوبیری، مروان ادیب (Dwairy, Marwan Adeeb)

روان‌درمانی درون فرهنگی؛ از تحلیل روان تا تحلیل فرهنگ / نویسنده مروان دوبیری؛ مترجمان فرد براتی سده، افسانه صادقی؛ ویراستار گروه علمی رشد.

مشخصات نشر: تهران؛ انتشارات رشد، ۱۴۰۱. مشخصات ظاهری: ۲۰۸ ص، مصور، جدول. پژوهشی: ۹۷۸-۶۰۰-۳۵۱-۱۹۸-۹. وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: from psycho-analysis to culture-analysis: a within-culture psychotherapy, 2015
عنوان دیگر: از تحلیل روان (روان‌کاوی) تا تحلیل فرهنگ (فرهنگ‌کاوی).

موضوع: روانکاوی (Psychoanalysis) موضوع: روان‌پژوهی فرهنگی (Cultural psychiatry) موضوع: مشاوره میان فرهنگی (Cross-cultural counseling)

شناسه افزوده: برانی سده، فرد، ۱۳۴۲ - ، مترجم، شناسه افزوده: صادقی، افسانه، ۱۳۵۰ - ، مترجم

رده‌بندی دیوبی: ۱۹۵/۱۵۰ رده‌بندی کنگره: BF ۱۷۳ شماره کتابشناسی ملی: ۹۰۹۴۱۰۰

روان درمانی درون فرهنگی

از تحلیل روان تا تحلیل فرهنگ

نویسنده

دکتر مروان دویری

مترجمان

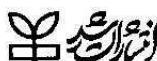
دکتر فرید براتی سده – دکتر افسانه صادقی

ویراستاری: گروه علمی رشد

چاپ اول: بهار ۱۳۹۲ | شماره ۵۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: آرمانسا

© کلیه حقوق جاپ و نشر این اثر برای انتشارات رشد محفوظ است.
هرگونه استفاده تجاری و تکثیر و انتشار و بازنویسی این اثر یا قسمتی از آن به هر
شیوه‌ای از جمله زیراکس، فتوکپی، کتاب الکترونیکی و پی‌دی‌اف، کتاب صوتی، انتشار
در سایتها و فضای مجازی، و ضبط و ذخیره در سیستم‌های بازیابی و بخش آن
بدون دریافت مجوز قبلی و کتبی از ناشر ممنوع و قابل بیگرد قانونی است.
اشارة به مطلب کتاب یا نقل بخش‌هایی از آن برای تقدیم و بررسی در رسانه‌های جایی
و الکترونیکی و رادیو و تلویزیون با ذکر منبع، بلاامانع است.

مرکز نشر و بخش کتاب‌های روان‌شناسی و تربیتی

ساختمان مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، خیابان شهدای زاندارمری، شماره ۴۱، تلفن: ۰۶۴۰۴۴۰۶

فروشگاه: میدان انقلاب، رو به روی سینما بهمن، خیابان شهید منیری جاوید (اردبیلهشت)، شماره ۷۲

تلفن: ۰۶۴۱۰۲۶۲ - ۰۶۴۹۷۱۸۱ - ۰۶۴۹۸۳۸۶

فهرست مطالب

۱۱	سخن مترجمان
۱۵	مقدمه نویسنده
۱۹	فصل اول: فرهنگ و روان‌شناسی
۲۳	فرهنگ جمع‌گرا
۲۶	رشد روان‌شناختی
۲۸	نظریه‌های شخصیتی
۳۱	آسیب‌شناسی روانی
۳۴	نتیجه‌گیری
۳۵	فصل دوم: تناسب روان‌کاوی و روان‌درمانی در فرهنگ‌های مختلف
۳۶	غفلت روان‌درمانی از حوزه اجتماعی و محصور ماندن در حوزه درون‌روانی
۳۷	اهداف احتمالاً غیرسازنده روان‌درمانی
۳۸	انتقال و مقاومت در درمان

۳۹	درمان غیرهنمودی
۴۰	جدل درباره افکار غیرمنطقی
۴۲	نتیجه‌گیری
۴۵	فصل سوم: تعارض‌ها و ناهمخوانی‌های درون فرهنگ
۴۸	تنوع و انتخاب‌های شخصی در فرهنگ‌های فردگرا و جمع‌گرا
۴۸	تناقض و ناهمانگی در ضربالمثل‌ها
۵۲	نحوه رویاروشنده با تناقض‌ها و دوگانگی‌ها
۵۵	نتیجه‌گیری
۵۷	فصل چهارم: تحلیل فرهنگ
۵۸	مقاآمت
۵۹	مقاآمت خارجی (پیرونی)
۶۰	نمونه موردی
۶۲	تحلیل فرهنگ
۶۶	مراحل تحلیل فرهنگ
۶۹	مقایسه تحلیل فرهنگ و روان‌کاوی
۷۰	زمان توجه به تحلیل فرهنگ
۷۲	تحلیل فرهنگ با احمد و پدرش
۷۸	نتیجه‌گیری
۸۱	فصل پنجم: استفاده از استعاره‌ها در تحلیل فرهنگ
۸۲	استعاره‌ها در فرهنگ‌ها
۸۳	استعاره در تحلیل فرهنگ
۸۴	استعاره‌درمانی
۸۶	موردی از استعاره: «شناکردن برخلاف جریان آب»
۸۹	نحوه کار استعاره‌درمانی
۹۱	استعاره‌ها و تصاویر واقعیت‌هایی حقیقی
۹۲	الگوی دولایه‌ای زیستی - روانی - اجتماعی
۹۳	چگونگی کنش و واکنش (عامل) لایه‌های دوگانه
۹۵	روان‌درمانی و نظام زیستی - روانی - اجتماعی

۹۶	روان درمانی های استعاره ای
۹۶	درمان از طریق رؤیاها
۹۸	هنر درمانی
۹۹	علامت به مثابه استعاره
۱۰۱	نتیجه گیری
۱۰۳	فصل ششم: تحلیل فرهنگ و خاطرات
۱۰۴	خاطرات در روان درمانی
۱۰۵	خاطرات به منزله منبعی برای ردیابی و تشخیص ناهماهنگی ها
۱۰۷	خاطرات اولیه آدلر
۱۱۰	مورد دانا
۱۱۱	مرحله اول: شناخت و درک نظام باورها
۱۱۱	مرحله دوم: آگاه ساختن از باورهای جاییگزین
۱۱۳	مرحله سوم: بازنگری و غنی سازی نظام باورهای درمان جو
۱۱۴	مرحله چهارم: تغییر شناختی، هیجانی و رفتاری
۱۱۴	انواع شخصیت های مبتنی بر خاطرات
۱۲۱	پل عاطفه و خاطرات مهم
۱۲۲	مورد لافی
۱۲۲	مرحله ۱: شناخت و درک نظام باورهای درمان جو
۱۲۴	مرحله دوم: آگاه کردن درمان جو از باوری جاییگزین
۱۲۵	مرحله سوم: بازنگری و غنی سازی نظام باورهای درمان جو
۱۲۶	مرحله چهارم: تغییرات شناختی، هیجانی و رفتاری
۱۲۷	مورد لامیا
۱۲۷	مرحله اول: شناخت و درک نظام باورهای درمان جو
۱۲۷	مرحله دوم: آگاه ساختن درمان جو از باورهای جاییگزین
۱۲۹	مرحله سوم: بازنگری و غنی سازی نظام باورهای درمان جو
۱۳۰	مرحله چهارم: تغییر شناختی، هیجانی و رفتاری
۱۳۱	نتیجه گیری

فصل هفتم: محیط فیزیکی و تحلیل فرهنگ	۱۳۳
صحبت کردن درباره شی مهم (تی.ای.اس.او)	۱۳۵
مرحله اول: کاوش در محیط فیزیکی با درمان جو	۱۳۶
مرحله دوم: خودکاوی و شناسایی یک شی مهم	۱۳۶
مرحله سوم: آشکارسازی رویدادها و تعارض‌های مهم	۱۳۶
مرحله چهارم: تحلیل ارزش‌ها و نگرش‌های درمان جو	۱۳۷
مرحله پنجم: پرداختن به ایجاد تغییرات مرتبط با شی مورد نظر	۱۳۷
مورد یافسر	۱۳۷
مرحله اول: کاوش در محیط فیزیکی درمان جو	۱۳۸
مرحله دوم: خودکاوی و شناسایی شی مهم	۱۳۹
مرحله سوم: آشکار کردن رویدادها و تعارض‌های مهم	۱۳۹
مرحله چهارم: تحلیل نگرش‌ها و ارزش‌های درمان جو	۱۴۰
مرحله پنجم: پرداختن به تغییرات مرتبط با شی	۱۴۱
نتیجه‌گیری	۱۴۲
فصل هشتم: موارد	۱۴۳
مورد یکپارچه اول: سامر: خدا من را دوست ندارد	۱۴۴
سیر درمان	۱۴۴
تجزیه و تحلیل ارزش‌ها از طریق خاطرات اولیه	۱۴۶
بازنگری ارزش‌ها از طریق استعاره درمانی	۱۴۷
بازنگری ارزش‌ها توسط پل عاطفه	۱۴۹
بازنگری ارزش‌ها به‌واسطه توجه به نظام باورهای اسلامی	۱۵۲
بازنگری ارزش‌ها توسط شی مهم	۱۵۵
مرحله پایانی درمان	۱۵۸
نتیجه‌گیری	۱۵۹
مورد یکپارچه دوم: بدرا: چرخاندن طرف دیگر گونه	۱۶۱
درک نظام باورهای درمان جو به‌واسطه یادآوری اولیه	۱۶۱
فهم نظام باورهای درمان جو توسط پل عاطفه	۱۶۲
بازنگری نظام باورهای درمان جو از طریق شی مهم	۱۶۳

۱۶۵	بازنگری در نظام باورهای درمان جو از طریق استعاره‌ها
۱۷۰	مرحله پایانی درمان
۱۷۱	نتیجه‌گیری
۱۷۲	مورد یکپارچه ۳: کامل؛ زندگی خیریه‌ای
۱۷۳	درک نظام باورهای درمان جو با بادآوری خاطرات اولیه
۱۷۵	بازنگری ارزش‌ها بهوسیله استعاره
۱۷۶	بازنگری ارزش‌ها توسط پل عاطفه
۱۷۸	بازنگری و تجدیدنظر در ارزش‌ها توسط شیوه مهم
۱۸۳	مرحله آخر درمان
۱۸۴	نتیجه‌گیری
۱۸۵	قطعه‌درمانی اول: درمان اضطراب و روان‌نژندی به‌واسطه تعديل ارزش‌های اسلامی
۱۹۱	قطعه‌درمانی دوم: تحلیل فرهنگ در هویتی برای درمان اضطراب و کابوس
۱۹۵	قطعه‌درمانی سوم: کاربرد «توکل به خدا» در درمان اختلال‌های اضطرابی
۲۰۱	نمایه
۲۰۴	منابع

سخن مترجمان

کتاب پیش رو، در نقد و بررسی رویکرد فردینگر و فردگرای مشاوره و روان‌درمانی‌های غربی در جوامع جمع‌گرای غیرغربی است. دکتر مروان دوبری، روان‌شناس صاحب‌نظر فلسطینی، در این کتاب ضمن واکاوی مفاهیم مرتبط با روان‌درمانی‌های غربی، بر این نکته تأکید می‌کند که روان‌شناسان جوامع غیرغربی و به‌طور مشخص جوامع جمع‌گرای شرقی در کار مشاوره و روان‌درمانی با ملاحظه نقش حساس فرهنگ، بیش از پرداختن به تحلیل‌های صرف فردی و «روان‌کاوی» افراد، آن‌طور که در جوامع غربی مرسوم است، باید به فرهنگ‌کاوی و «تحلیل فرهنگ» (در مقابل تحلیل روان) بپردازند. او در این کتاب ضمن بر شمردن اصول و روش‌های تحلیل فرهنگ، مواردی از تجربه خود از کار با درمان‌جویان در خاورمیانه را ذکر می‌کند.

این دومین اثری است که مترجمان از این روان‌شناس به فارسی ترجمه می‌کنند. نخستین کتاب که چند سال پیش و با عنوان روان‌درمانی و مشاوره با مسلمانان توسط

انتشارات رشد چاپ شد، مورد توجه اساتید و دانشجویان قرار گرفت. در آن کتاب نویسنده خطای بزرگی را که بسیاری از روان‌شناسان در خاورمیانه در کاربست بی‌چون و چرای نظریه‌ها و فنون رویکردهای روان‌شناسی غربی بر مردمی با هویت و خویشتنی متفاوت اعمال می‌کنند، بر شمرده و بر جنبه‌های منحصر به فرد مواریث فرهنگی و هویت‌های جمعی مردم خاورمیانه و بهویژه مسلمانان تأکید کرده بود، جنبه‌هایی چون اهمیت مواریث تاریخی و گذشته پر خاطره و تمدن‌ساز، ارزش‌های تأثیرگذار خانوادگی و...

پس از چاپ آن کتاب، صاحب‌نظران نکاتی را گوشزد کردند؛ از جمله اینکه در مواردی کتاب به بسط نظری و تبیین‌های نظریه پردازانه بیشتری نیاز دارد. از آن گذشته این موضوع هم در یکی از نقدهای کتاب مطرح شده بود که کتاب به مباحث تکنیکی و فنون کار با مسلمانان کمتر اشاره کرده است. به نظر می‌رسد که نویسنده در کتاب حاضر، در ادامه تشریح دیدگاه خویش و با عرقی رویکرد «تحلیل فرهنگ» سعی کرده است نقص‌های کتاب اول را، به لحاظ نظری و عملی برطرف سازد.

امید است کتاب حاضر با تأکیدی که بر اهمیت فرهنگ در روان‌درمانی دارد، فرصتی برای روان‌شناسان کشور فراهم سازد تا باب مباحث علمی را در این زمینه بگشایند و به این مهم در کار با درمان‌جویان توجه کنند.

در چاپ اثر حاضر، همچون همیشه، انتشارات وزین رشد از حامیان اصلی مترجمان بود و بنابراین وظیفه خود می‌دانیم از استاد ارجمند جناب آقای دکتر محمود گلزاری و نیز جناب آقای مختار صحرایی و سایر عزیزان مجموعه فرهنگی انتشاراتی رشد تقدیر و تشکر کنیم و سلامتی و بهروزی همه آنان را آرزو داریم. همچنین از همه اساتید و دانشجویان و خوانندگان محترم تقاضا داریم تا چنانچه خطای در کار بود بر ما بیخشایند و نظرات، نقدها و پیشنهادهای خود را درباره کتاب با ما در میان بگذارند.

دو نکته مهم

۱. در کتاب حاضر در یکی از فصل‌ها چند صفحه از کتاب به دلیل عدم تطابق با مسائل فرهنگی کشورمان حذف گردیده است.

۲. در معرفی پشت جلد کتاب اول نویسنده، روان‌درمانی و مشاوره با مسلمانان، مترجمان نویسنده را روان‌شناس مسلمان فلسطینی معرفی کرده‌اند. همان‌طور که نویسنده در کتاب حاضر اشاره می‌کند و بررسی‌های بعدی مترجمان هم نشان می‌دهد، ایشان (دکتر دویری) روان‌شناس عرب فلسطینی و مسیحی هستند. از بات این اشتباه از خوانندگان و نویسنده محترم پوزش می‌خواهیم.

دکتر فرید براتی سده

دکتر افسانه صادقی

مقدمه نویسته

پس از پایان تحصیلاتم در سال ۱۹۷۸، اولین مرکز خدمات روان‌شناختی را برای جمعیت عرب فلسطینی در سرزمین‌های اشغالی افتتاح کردم. محل مرکز در ناصریه بود و من با درمان جویان مسلمان و مسیحی کار می‌کردم. زمان زیادی نگذشت که متوجه شدم ابزارها، فنون و نظریه‌هایی که در دانشگاه آموخته‌ام به کار نمی‌آیند. دلایل این امر بسیار بود: درمان گفت‌و‌گویی اکثر درمان جویانی را که به دنبال چیزی عینی‌تر و ملموس‌تر چون دارو بودند ناامید می‌کرد. پرداختن به مسائل شخصی یا صمیمی شرم‌آور بود و در برایر بیان آن‌ها مقاومت می‌شد؛ درمان جویان قادر به بیان یا صحبت کردن درباره احساساتشان نبودند؛ بسیاری از موضوعات مورد بحث در هنجارها و آداب و رسوم درمان جویان ریشه داشت که آن‌ها را بدون هیچ قید و شرطی پذیرفته بودند و این خود دامنه بحث‌ها را محدود می‌کرد. درمان جویان همواره مسئولیت اتفاقات را بر عهده دیگران می‌گذاشتند و خود هیچ گونه مسئولیت شخصی‌ای را نمی‌پذیرفتند. آنان با بسیاری از اصطلاحات مرتبط با خود از قبیل خودشکوفایی، خودآگاهی یا مسئولیت‌پذیری شخصی بیگانه بودند.

در آن زمان احساسم این بود که نظریه‌هایی که آموخته‌ام برای مردم ناصریه مناسب نیست. مقاعده شده بودم که تا وقتی این افراد هنجارها و نگرش‌های سنتی‌ای دارند که حقوق، نیازها و آزادی انتخاب افراد را نادیده می‌گیرد، امکان ندارد روان‌درمانی توفیق چندانی داشته باشد. انرژی زیادی صرف کردم و در بسیاری از سازمان‌های اجتماعی جامعه فعال شدم تا تغییرات اجتماعی - فرهنگی ایجاد کنم. تنها در سال ۱۹۹۴ و پس از نقل مکان برای زندگی و کار به آمریکا بود که توانستم دیدگاه جدیدی درباره فرهنگ خود به دست آورم و سپس متوجه شدم که نظریه‌های آموخته‌شده و مورد پذیرش، جهان‌شمول نیستند، بلکه برای متناسب کردن‌شان با افراد فرهنگ‌های جمع‌گرا و سنتی نیازمند بازنگری یا تغییر هستند. مقاعده شدم که روان‌درمانی نباید همچون ابزاری برای تغییر فرهنگ درمان‌جو استفاده شود، بلکه باید از آن برای یافتن روش‌هایی استفاده شود تا به او کمک کند در فرهنگ خود احساس بهتری داشته باشد. از آن به بعد، در ایجاد فنون درمانی و سازگار کردن آن‌ها برای درمان جویان فرهنگ‌های جمع‌گرا از قبیل فرهنگ‌های آفریقایی، آمریکای جنوبی و آسیایی فعالیت کردم.

ایده کارکردن با فرهنگ درمان‌جو امر تازه‌ای بیست و بسیاری از صاحب‌نظران در حال کار در فرهنگ‌های جمع‌گرا، آن را پذیرفته‌اند. تحلیل فرهنگ^۱ رویکرد و فنی است که درمانگران را هدایت می‌کند تا از فرهنگ درمان‌جو برای تسهیل تغییر بهره‌گیرند. بر اساس این رویکرد، فرهنگ مانع ایستایی در برابر روان‌درمانی نیست بلکه امری پویاست و می‌تواند برای تسهیل آن به کار گرفته شود. این نگرش مبتنی بر این واقعیت است که هر فرهنگی تعارض‌ها و ناسازگاری‌های درونی دارد و هر یک از اعضای آن فرهنگ به طور گزینشی برخی از جنبه‌های فرهنگ را می‌پذیرند و از برخی دیگر غافل‌اند. هنگامی که چنین درمان‌جویی در سازواری^۲ (مقابله) با مشکل یا علامت روان‌شناختی خاصی به بن‌بست می‌رسد، ارزش‌ها و نگرش‌هایی که در طی زندگی خود انتخاب کرده است، به تجدیدنظر نیاز دارد.

من اصطلاح «تحلیل فرهنگ» را به منظور هماهنگ کردن آن با روان‌کاوی ابداع می‌کنم و به کار می‌برم تا نشان دهم برای افرادی از فرهنگ‌های جمع‌گرا، که خودهای جمعی را می‌پذیرند، تحلیل اصلی، پیش از آنکه در قلمرو روان‌شناسی باشد باید در قلمرو فرهنگ انجام گیرد و نشان‌دهنده شباهت بین دو رویکرد، در جایی باشد که هر دو به‌دبیال مطالبی هستند که از هشیاری یا آگاهی درمان‌جو به‌دورند؛ تحلیل روانی در پی انگیزه‌ها، نیازها و خواسته‌های سرکوب شده در روان درمان‌جوست و تحلیل فرهنگ به‌دبیال ارزش‌ها و نگرش‌های نادیده گرفته شده، کنترل شده یا طردشده در فرهنگ درمان‌جوست. در هر دو مورد، آوردن محتوای جدید به هشیاری و آگاهی، آغازگر فرایند تغییر است. یک تفاوت عمده بین این دو رویکرد آن است که در تحلیل روانی (روان‌کاوی)، محتوای تازه به‌طور معمول باعث مقاومت درونی درمان‌جو و تعارض و درگیری با خانواده وی می‌شود، در حالی که در تحلیل فرهنگ (فرهنگ‌کاوی) هیچ مقاومتی صورت نمی‌گیرد و هیچ برخورد و رویارویی‌ای با خانواده انتظار نمی‌رود.

در فصل اول کتاب، رابطه بین نظریه‌های روان‌شناسی و فرهنگ تبیین می‌شود و اینکه چگونه روان‌شناسی به‌مثابه محصول فرعی فردگرایی و همچنین ابزاری برای درک موجودیت و هویت فردی در غرب تجلی یافت. در فصل دوم بر روان‌درمانی تمرکز می‌کنم تا شکاف بین اهداف روان‌درمانی و هنجارها و ارزش‌های درمان‌جویانی را نشان دهم که به فرهنگ جمع‌گرا تعلق دارند. نشان می‌دهم که در نتیجه این اختلاف و شکاف، روان‌درمانی با این درمان‌جویان چه بسا نتیجه معکوس داشته باشد. در فصل سوم، درک خود را از فرهنگ بهمنزله ترکیبی از ارزش‌ها و هنجارهای ناسازگار ارائه می‌دهم و این ناهمانگی را در محتوا و در ضرب المثل‌های فرهنگ‌های مختلف نشان می‌دهم.

در فصل چهارم، رویکرد تحلیل فرهنگ و مراحل اجرای آن عرضه و توضیح داده شده و نمونه‌هایی از آن ارائه گشته است. در فصل‌های پنجم تا هفتم توضیح می‌دهم که چگونه می‌توان از استعاره‌درمانی، خاطرات و محیط فیزیکی برای کسب اطلاعات بیشتر درباره فرهنگ و نظام باورهای درمان‌جو به‌منظور تحلیل فرهنگ بهره جست. درباره هر فن و نحوه استفاده از آن، موارد بالینی ذکر شده است.

در فصل هشتم (فصل آخر) سه مورد یکپارچه عرضه می‌شود که در آن فنون زیادی در درمان هر درمان‌جو به‌کار رفته است تا نشان داده شود که چگونه انواع فنون برای تحلیل

فرهنگ با هم ادغام و یکپارچه می‌شوند. سه قطعه داستانی کوچک اضافی هم به منظور غنی‌سازی کاربست تحلیل فرهنگ عرضه شده‌اند. اگرچه بیشتر درمان جویانی که گزارش درمان آن‌ها در اینجا عرضه شده است مسلمان، مسیحی یا یهودی بودند، اندیشه‌ها و فنون اساسی مطرح شده، در بسیاری از ادیان و فرهنگ‌های جمع‌گرا نیز قابل استفاده است.

در عصر تعامل و مواجهه فرهنگ‌ها، ایده‌های اساسی تحلیل فرهنگ بر روایت بین فرهنگ‌ها مبتنی است. همان‌طور که تحمیل روان‌درمانی غربی بر دیگر فرهنگ‌ها ناسودمند و غیراخلاقی است، تحمیل فرهنگ غربی یا هر فرهنگ دیگری نیز تعارض‌های فرایندهای ایجاد می‌کند و بی‌گمان غیراخلاقی است. احترام و همدلی با فرهنگ دیگران برای روان‌درمانی و نیز برای صلح جهانی بسیار مهم است.